

Posudek vedoucího bakalářské práce Adély Efflerové
Faktory ovlivňující tlumočnický výkon ve vzdělávacím zařízení

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta; Ústav českého jazyka a teorie komunikace

Adéla Efflerová si pro svou práci vybrala téma Faktory ovlivňující tlumočnický výkon ve vzdělávacím zařízení. Zaměřuje se tedy na jevy, které mají zásadní dopad na kvalitu tlumočení českého znakového jazyka ve vzdělávacím procesu.

Teoretická část je zpracována uspokojivým způsobem. Díky přehledné struktuře získáváme základní vhled do problematiky. Dozvíme se obecně o problematice tlumočení ve vzdělávání a jeho specifitech. Získáme přehled o situaci ve vzdělávání neslyšících a sluchově postižených po roce 1991 z hlediska tlumočení, seznámíme se s počátky tlumočení ve vzdělávání, dostaneme se k porovnání situace ve vývoji tlumočení u nás na všech stupních škol a vzdělávacích zařízeních. Máme možnost obeznámit se s aktuální rolí tlumočnicka ve vzdělávání a jejími problémy, narazíme na doporučení na vyjednání podmínek pro tlumočení a popis tlumočnického kolektivu ve vzdělávacím prostředí. Pro téma práce jsou také důležitá pravidla tlumočení na školách, která práce také řeší. Praktický význam pro čtenáře má zpracovaný seznam škol pro SP v ČR, kde působí tlumočníci. Přínosná je kapitola o charakteristice a popisu faktorů ovlivňujících simultánní tlumočení a následně i popis faktorů ovlivňujících tlumočení znakového jazyka ve vzdělávání.

V kontrastu s úrovní teoretické části práce je úroveň výzkumu, který je bohužel v mnoha ohledech nekoncepční. Často obecné faktory, které jsou zmiňovány v úvodu práce, již nejsou okomentovány v souvislosti s tlumočením českého znakového jazyka a potom ani dále v dotazníkovém šetření. V dotazníku nejsou zahrnuty všechny faktory ovlivňující tlumočení obecně, které jsou zpracované v teoretické části a jedním z našich cílů je ověřit, zda ovlivňují proces tlumočení znakového jazyka v prostředí našich škol. Zahrnuté faktory jsou zpracovávány v dotazníku také značně nerovnoměrně. Mnoho odpovědí na otázky ve výzkumu není možno smysluplně vyhodnotit. Velký nedostatek cítím také v absenci snahy o vysvětlení případných vztahů mezi jednotlivými proměnnými/faktory ve výzkumu. Co je však nutné ocenit je upřímnost, se kterou diplomantka všechny problémy v souvislosti s výzkumem přiznává a v některých případech i naznačuje směr, jakým by se výzkum měl ubírat, aby byly výsledky relevantnější. Uvítala bych však také větší usouvztažnění použité literatury s jednotlivými částmi výzkumu a především potom s jeho výsledky.

Největším přínosem práce vnímám celkový popis současné situace v oblasti tlumočení ve vzdělávání sluchově postižených.

Na diplomantku mám jediný dotaz: **Jaký z faktorů podle vás nejvíce ovlivňuje tlumočení znakového jazyka v prostředí vzdělávacích institucí, proč, jakým způsobem a jak to doložíte?**

Závěr:

Přes všechny výhrady doporučuji bakalářskou práci Adély Efflerové k obhajovacímu řízení a předběžně navrhuji klasifikaci velmi dobře – dobře (konečné hodnocení na základě průběhu obhajoby).

V Praze 6. 9. 2013

Mgr. Nad'a Hynková Dingová.